

MEMO

Aan: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Van: Tilburg University Language Center - Patty van Bielder, MA
Datum: 28 september 2020
Onderwerp: Reactie op conceptregeling taalschakeltraject
Doorkiesnummer: 4606
E-mail: p.a.bielder@tilburguniversity.edu

Achtergrond en huidige situatie m.b.t. inburgering

[Tilburg University Language Center](#) biedt al meer dan 45 jaar taalcursussen aan. Deze cursussen staan niet alleen open voor studenten en medewerkers van de universiteit, maar ook voor andere hoogopgeleide geïnteresseerden. Anderstaligen kunnen bij het Language Center in hoog tempo hun Nederlands op peil brengen. Het aanbod omvat verschillende typen cursussen: social Dutch voor expats die werken of studeren in een Engelstalige omgeving en intensieve cursussen Nederlands voor anderstaligen die het Nederlands willen gebruiken voor werk of studie. Die laatste cursussen zijn ook bij uitstek geschikt voor hoogopgeleide inburgeraars die hun Staatsexamen Nt2 willen halen om te voldoen aan hun inburgeringsplicht.

Sinds 2015 is het Language Center in het bezit van het [Keurmerk Blik op Werk](#). Hierdoor is het mogelijk voor inburgeraars om hun cursussen Nt2 te betalen uit het inburgeringsbudget dat zij in de vorm van een DUO-lening tot hun beschikking hebben. Het Language Center heeft van Stichting Blik op Werk al twee jaar op rij het maximale aantal van 4 sterren toegekend gekregen. Daarnaast kent het kritische publiek een 8,1 toe als gemiddeld tevredenheidscijfer.

Sinds 2017 biedt het Language Center een [academisch pre-bachelorprogramma](#) aan voor vluchteling-studenten. Dit programma is opgezet door het Language Center in samenwerking met de gemeente Tilburg en het UAF. In dit 1-jarige programma volgen deelnemers naast de verplichte inburgeringsvakken (Nt2, KNM en ONA) ook lessen Engels en Wiskunde, studievaardigheden, studiekeuze en het vak Mens en Maatschappij, dat bedoeld is om ze kennis te laten maken met de verschillende academische disciplines die Tilburg University huisvest en hun academische vaardigheden op peil te brengen. Tot slot krijgen de deelnemers trainingen in werknemersvaardigheden en interculturele vaardigheden; deze passen ze ook toe tijdens een meeloopstage in het bedrijfsleven, de academische wereld of de gezondheidszorg. Tijdens het programma worden deelnemers intensief begeleid door een docent-mentor en een studentendecaan en daarnaast worden ze gekoppeld aan een student-mentor, die de deelnemers wegwijs maakt in het leven op de universiteit. Het doel van het programma is om deelnemers door te laten stromen naar het hoger onderwijs en bij voorkeur naar een universitaire studie. Dit lukt in het overgrote deel van de gevallen. Soms hebben deelnemers nog een extra jaar nodig om aanvullende deficiënties weg te werken. In dat geval kunnen ze –in overleg met het UAF en de

gemeente- instromen in het Schakeljaar+ dat wordt verzorgd door Boswell Beta in Utrecht. Ze kunnen dan in een jaar tijd de overige exacte vakken (meestal natuurkunde, scheikunde en biologie) afronden en zich zo kwalificeren voor een medische studie.

Reactie op de voorgenomen regeling taalschakeltrajecten

- 1) Bij het opstellen van de eindtermen voor het hbo en het wo, is ervoor gekozen om de eisen voor wiskunde, Engels en Nederlands naar beneden bij te stellen. Dit levert problemen op voor zowel de toelating tot vervolgstudies als voor het programma voor de kandidaten.
  - a. Doordat de eindtermen van de kernvakken naar beneden worden bijgesteld, zou het pre-bachelorprogramma van Tilburg University aspirant-studenten gaan afleveren met een niveau wiskunde, Nederlands en Engels dat lager ligt dan de universiteit nu hanteert als ingangsvoorwaarde. Op deze manier zou de automatische toelating, die nu gegarandeerd is bij Tilburg University op basis van het huidige pre-bachelordiploma en die de afgelopen jaren ook op ad hoc basis is bewerkstelligd bij diverse andere onderwijsinstellingen, verloren gaan. In het ontwerpbesluit staat vermeld dat *“voldoen aan de eindtermen van het schakeljaar [...] geen toegangsrecht [geeft] tot de beoogde opleiding”*. (p. 63). Hiermee zou in Tilburg een stap terug gedaan worden ten opzichte van de huidige situatie, waarin dit recht wel bestaat.
  - b. Binnen het taalschakeltraject op wo-niveau is het aantal deelnemers laag. Als elke deelnemer daarbij aan andere eisen moet voldoen op het gebied van de kernvakken, valt het programma uit elkaar in dermate kleine onderdelen, dat dit niet kostenefficiënt kan worden aangeboden. Ook heeft dit gevolgen voor de groepsdynamiek die een belangrijke rol speelt in het vormingsproces van de aspirant-studenten.
- 2) Bij het opstellen van de eindtermen zijn er eindeisen opgesteld voor overige deficiënte vakken. Deze eindeisen wijken af van het gebruikelijke havo- en vwo-programma. Hiermee wordt er een rechtsongelijkheid onder studenten gecreëerd. Voor verschillende groepen deficiënte studenten ontstaan nu geformaliseerde verschillende toelatingseisen.
- 3) Er zijn uitgebreide eindtermen voor de leervaardigheden geformuleerd. Deze eindtermen kennen inhoudelijk een grote overlap met de eisen voor de taalvaardigheid Nederlands en/of Engels, zoals deze zijn geformuleerd in het Common European Framework of Reference (CEFR). Daarmee zouden diverse vaardigheden, zoals aantekeningen maken of luisteren naar instructies, op twee vlakken geadmistreerd moeten worden.
- 4) Op p. 67 van het ontwerpbesluit staat vermeld dat *“Een instelling met het recht op diplomaerkenning voor een bepaald taalschakeltraject, [...] binnen dat taalschakeltraject alle varianten [dient] te kunnen verzorgen.”* Ook dit punt stuit op inhoudelijke en kostentechnische bezwaren. Zoals gezegd, is het aantal deelnemers binnen een wo-schakeltraject laag. De afgelopen jaren hebben de schakeljaren van Tiburg University, Erasmus Universiteit en Boswell Bèta een samenwerking¹ opgezet waarin wordt uitgaan van een basisjaar, waarin alle kernvakken, studievaardigheden en ONA worden aangeboden, en een schakeljaar+, waarin geselecteerde studenten die een technische of biomedische studie willen doen, deficiënte vakken kunnen volgen in een extra jaar. Wij vinden dat het mogelijk moet blijven om deze samenwerkingsconstructie te handhaven en deelnemers extra exacte vakken bij een ander onderwijsinstituut te laten volgen. Niet elk schakeljaar kan immers een programma op maat aanbieden voor alle deelnemers. Bundeling van krachten is daarin volgens ons juist een pré: het waarborgt de kwaliteit van de

---

¹ Kijk voor meer informatie op www.basisjaar.nl

aangeboden vakken en het is kostenefficiënter. Die kostenefficiëntie zit hem er niet alleen in dat het rendabeler is om deze vakken aan te bieden voor grotere groepen studenten, maar ook in de mogelijkheid die zo geboden wordt om deelnemers op basis van eerder behaalde resultaten te selecteren voor dit verlengde programma.